

ÅRSMELDING 2023 for Naturvernforbundet i Bærum (NiB)

Overordnet vurdering

Det viktigste i 2023 har vært arbeidet for at Bærum skal følge opp FNs naturavtale. I samsvar med arbeidsprogrammet har vi fortsatt å prioritere høringer/plansaker og dugnader. Vi har styrket innsatsen når det gjelder kommunikasjon for å gjøre oss mer synlige. Medlemstallet har økt, og vi har god økonomi.

Merknader til igangsatt planarbeid og høringsuttalelser til planer og strategier

De fleste av NiBs høringsuttalelser og merknader/innspill kan leses i sin helhet på NiBs nettsider <https://naturvernforbundet.no/osloogakershus/om-nib/horingsuttalelser/> Sakene som er merket med ** blir nærmere omtalt i egen artikkel i dette bladet.

Innspill til igangsatt planarbeid

Eiksveien 73. Sendt 31. januar.

Forslag til planprogram for Kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskaper. Sendt 27. april.

Planprogram med byplangrep Fornebu sør. Sendt 19. juni.

**Handlingsplan naturmangfold. Sendt 15. oktober.

Utvidelse av Eine naturreservat – oppstart av verneplanarbeid (til Statsforvalteren). Sendt 24. oktober.

Forvaltningsplan for Lysakerelva. (Sammen med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Naturvernforbundet i Oslo Vest.) Sendt 11. desember.

**Bryn skole, detaljregulering. Sendt 12. desember.

Høringsuttalelser

**Høringsinnspill til naturmangfoldstrategien. Sendt 30. januar.

**Grorudenga 36 og 38 - detaljregulering. Sendt 6. februar.

**Utvidelse av steinbruddet på Steinshøgda – detaljregulering. Sendt 13. februar.

Temaplan for arkitektur- og byformingsstrategi. Sendt 11. mai.

**Detaljreguleringsplan for Godthaab – Gamle Ringeriksvei 148. Sendt 29. mai.

**Franzefoss områderegulering. Sendt 1. september.

Endring av grensene til Kolsås-Dælivann landskapsvernområde i forbindelse med etablering av nytt drikkevannsmagasin og etablering av erstatningsareal gjennom utvidelse av Skotta naturreservat (til Statsforvalteren). Sendt 28. september.

Utvidelse av perioden med ferdselsforbud i verneområder for sjøfugl i Oslo og Viken (til Statsforvalteren). Sendt 15. oktober.

Klager

Vestmarkveien 48 – klage på bygningssjefens dispensasjon for å etablere turvei og aktivitetsområde. Sendt 4. mai.

Klagen ble fulgt opp. Planutvalget omgjorde 21. september bygningssjefens dispensasjon fra kommunedelplanen for Tanumplatået og Hornimarka. Det er ennå ikke klart om det vil bli fremmet normal reguleringssak.

Vallerveien 146 – detaljregulering. (Sammen med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Bærum Natur- og Friluftsråd.) Sendt 31. mai.

Statsforvalteren i Oslo og Akershus avsto klagen 24. oktober.

Andre henvendelser til Bærum kommune

Brev til de nyvalgte kommunestyrerepresentantene: Bærum må følge opp FNs naturavtale. Sendt 2. oktober.

Dugnader 2023

Slåtte- og rakedugnad på Gjettumbråten

I 2023 ble slåtte- og rakedugnaden gjennomført på to dager. 10. august kom Jan Häusler fra Naturvernforbundet i Asker med slåmaskin, samtidig ble kantene slått med ljà. 14. august kom ti voksne og ett barn til rakedugnad. Dugnaden ble avsluttet med en trivelig kakepause.

Dugnadsleder Zsuzsa Fey lukte einstape tidligere på sommeren. Lukingen og slåtten har siden 2013 hatt god effekt, noe botaniker Anders Often dokumenterte i 2022. Da ble det totalt funnet 118 arter karplanter. Total timebruk på dugnaden i 2023 var 61,5 timer.

Søppeldugnader

NiB plukket også i 2023 søppel langs kyststien på Fornebu på oppdrag fra Bærum kommune. Både 8. mai og 19. september var vi 11 personer i dugnadsgjengen. Vi ryddet samme rute som tidligere. Til sammen leverte vi ca. 227 kg søppel på Isi. Det er lite «klassisk» søppel på Fornebu, men en del skrot som var for tungt for oss ble rapportert til Bærum kommune. Søppeldugnader er hyggelige aktiviteter som gir inntekter til NiB.

Kjempebjørnekjeks og andre fremmedarter

NiB fjerner kjempebjørnekjeks og andre fremmedarter etter avtale med Bærum kommune. Deltagersituasjonen er tilfredsstillende, med 25 personer på dugnadslisten. Også familiemedlemmer bidrar. Kåre Smeland har overtatt som dugnadskoordinator.

Bekjempelsen av kjempebjørnekjeks virker. Det er betydelig færre planter i områdene våre, og arbeidsmengden er redusert. I 2023 har vi blitt tildelt to nye områder fra kommunen hvor vi kun skal sjekke en gang midtsommer. Samlet er det 18 områder som bare har én kontroll. Ett nytt område ved Solli gård i Lommedalen er meldt inn.

NiBs avtale med kommunen omfatter rotkutting av kjempebjørnekjeks på Løvenskioldbanens Riflebane. Den er nå nesten fri for kjempebjørnekjeks. NiB har også inngått en egen avtale med Norges Skytterforbund om å bekjempe kjempebjørnekjeks på Hjortebanen og Lerduebanen. Etter at en anleggsgartner sprøytet sommeren 2021 for å få ned antallet planter til håndterlig nivå, skal vi ta oss av etterveksten.

Fjerning av edelgran i Bestemorskogen, bak politistasjonen i Sandvika, var ny i 2022. Det omfattet luking av nye spirer og kutting av små trær inkludert fjerning av alt kapp, slik at skogbunnen kan få lys til gress og blomster. I tillegg har vi bekjempet kanadagullris ved den nye gravlunden på Lilleøya, i samarbeid med Østlandsavdelingen av Botanisk forening.

I 2023 brukte dugnadsgjengen 236 timer på kjempebjørnekjeks, 21,5 timer på kanadagullris og 67,75 timer på edelgran. Det betyr at vi ikke har utnyttet alle de 375 timene kommunen er villig til å betale for.

Andre saker

Kommunikasjon og publisering

NiB har prioritert utadrettet kommunikasjon i 2023, og har utarbeidet en egen kommunikasjonsstrategi. Vi ønsker å bli bedre på å nå ut til Bærums politikere, Bærums innbyggere og medlemmene våre.

NiBs bruk av Facebook gir flere muligheter til publisering av bilder fra arrangementer, informasjon om kommende arrangementer og dialog med medlemmer gjennom kommentarfeltet. Nesten hver uke legger vi ut nyheter om ulike naturvernsaker.

Nettsidene oppdateres kontinuerlig med informasjon om vårt arbeid – arrangementer, høringsuttalelser, merknader til planer og relevante presseklipp. I tillegg skriver vi nyhets saker og publiserte blant annet flere aktuelle saker om kommunevalget. Naturvernforbundet drifter plattformen til lokallagenes nettsider. I november 2022 ble det lansert nye nettsider for Naturvernforbundet og lokallagene. Dette ga oss noen utfordringer, og i 2023 har vi nedlagt et stort arbeid for å oppdatere nettsidene.

Nyhetsbrev

I løpet av 2023 ble det sendt ut fem nyhetsbrev. Sammenlignet med andre organisasjoner har NiB relativt høye tall av brukere som åpner nyhetsbrevet, 50 – 60 prosent.

Kommunevalg 2023

NiB ønsket å påvirke alle partier i Bærum i naturvennlig og bærekraftig retning. NiB ga høsten 2022 innspill til partiprogrammene til Høyre, Arbeiderpartiet, SV, Venstre og MDG. I 2023 satte vi FNs naturavtale som overskrift på arbeidet vårt. Sammen med Lokallaget av Fortidsminneforeningen arrangerte vi åpent møte med lokale politikere, vi skrev innlegg i Budstikka og vi brukte nettsidene og nyhetsbrev 3/2023 for å informere om valget.

Etablering av hummerfrednings sone

I 2021 tok vi initiativ til etablering av et hummerfredningsområde i Bærum, med forslag om et område utenskjærs Ostøya og rundt Gåsøya i Vestfjorden. Kommunen har fulgt opp forslaget, og NiB deltok på to innspills- og informasjonsmøter om saken høsten 2022. Fredningssonen ble innført i 2023.

Støtte til NOA

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) gikk til sak for å få stoppet byggingen av 5 km skogsbilvei i Sørmarka. Striden står om kommunen kunne godkjenne veiprojektet bare i

henhold til forskrift for skogsbilveier, eller om det måtte utarbeides reguleringsplan etter Plan- og bygningsloven. Lagmannsretten sa seg enig plankravet, men mente at saksforberedelsene i denne konkrete saken tilsvarte en reguleringsplan. Retten ga derfor ikke medhold når det gjaldt å stanse byggingen. NOA tapte dermed saken, og må ut med kr. 700.000 i saksomkostninger. Det koster å prøve ut lovlighet av vedtak! NiB ønsker å styrke naturens rettsvern, og styret vedtok å bevilge kr. 30.000 til NOA.

NiBs miljøvernpris

Miljøvernprisen 2022 ble tildelt leder i Bekkestua Vel, Gry Thune Young, på årsmøtet 7. mars. Hun fikk prisen for sitt utrettelige arbeid for å bevare grønne lunger i Bekkestua-området.

Mediedekning/Omtale

Leserinnlegg publisert i Budstikka:

- 3. mars: FN-avtale må også følges opp i Bærum (Kari Balke Øiseth)
- 20. mars: Fortsett å snu, Høyre (Finn Otto Kvillum og Kari Balke Øiseth)
- 3. mai: Redd naturen ved Godthaab (Kari Balke Øiseth)
- 25. august: Vilje til vern av natur og kultur (Kari Balke Øiseth og Elisabeth Blichfeldt)
- 31. august: Kommunevalgkamp uten klimautfordringene (Finn Otto Kvillum)
- 5. oktober: Bærum må følge opp FNs naturavtale (Kari Balke Øiseth)

Leserinnlegg om oss fra andre:

- 16. januar: Gratulerer med viktig bokutgivelse (Venstres kommunestyregruppe – om Natur og trivsel)

Omtale i Budstikka:

- 26. juli: Kari og Kåre bekjemper giftig plante (om dugnaden mot kjempebjørnekjeks)

Verving av medlemmer og medlemstall

NiBs mål er at 1,5 prosent av Bærums befolkning, eller ca. 1950 personer, skal være medlemmer. I 2023 hadde NiB én vervestand ved Vestmarksetra parkeringsplass, og én på Burudvann. Vi vervet også i Kommunegården 23. mars og på Lilløyplassen 18. juni. Pr. 31.12.2022 var det 1667 medlemmer, mens det var 1718 per 31.12.2023.

Arrangement og deltakelser

Årsmøtet 2023

Årsmøtet ble holdt på Bekkestua bibliotek 7. mars, med 32 deltakere, se egen protokoll. Etter årsmøtet holdt Sverre Lundemo foredraget «FNs naturavtale – den må også følges opp i Bærum» for ca. 50 fram møtte. Dag Egil Strømme, som leder Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur, kommenterte på vegne av Bærum kommune.

Fornebu og Lysaker Rotary

16. januar holdt vi innledning for Fornebu og Lysaker Rotary: «Naturvernforbundet i Bærum – hvem er vi, hva vil vi, og hva gjør vi?»

Åpent møte i kommunevalgkampen

Den 30. august inviterte NiB, sammen med Bærum lokallag av Fortidsminneforeningen, til åpent møte med kommunepolitikerne på Kunnskapscenteret i Sandvika. Overskriften på møtet var «Vilje til vern av natur- og kulturverdier». De fleste partiene har fine formuleringer om vern av natur og kultur i sine partiprogrammer. Hovedtema for møtet var: Hvordan vil partiene faktisk stille seg til vern av natur og kultur når politikken skal gjennomføres i praksis? Etter innledninger fra foreningene ble det en aktiv debatt med panelet og de ca. 30 fremmøtte.

Julemøte for dugnadsdeltagere og styremedlemmer

Dugnadsdeltakerne ble invitert til Bekkestua bibliotek 29. november for et enkelt måltid sammen med styret. Etter maten holdt Lars Dalen fra Marinreparatørene foredrag om hummerfredning for 31 deltakere.

Annen utadrettet aktivitet

Vi deltok med vervestand og delte ut «Natur og trivsel» da Kommunegården ble åpnet 23. mars, da Lilløyplassen feiret sitt 20-års jubileum 18. juni, og på Kunnskapscenteret 24. august i forbindelse med Sandvika Byfest. I forbindelse med Byfesten inviterte vi også til guidet tur i nærnaturen langs Engervannet. Dessverre var det ikke mange byfestdeltakere som fant veien til Kunnskapscenteret og turen vår.

NiB har også bidratt til å revitalisere Oslofjordgruppa til Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) bl.a. ved at vi arrangerte ekskursjon på Fornebuhalvøya 4. juni for 30 naturinteresserte.

Leder og styremedlemmer har også deltatt på følgende i 2023:

- 17. januar. Møte med Eirik Bøe – leder i Planutvalget
- 25. januar. Forum for juss og arealpolitikk: Hvordan klage på vedtak (digitalt)
- 31. januar. Informasjonsmøte om utvidelse av steinbruddet til Franzefoss (digitalt)
- 6. februar. Møte med Bærum Turlag
- 13. mars. Åpent møte om Kyststien
- 21. mars. Årsmøte Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
- 28. mars. Årsmøte Bærum Natur- og Friluftsråd (BNF)
- 11. april. Forum for juss og arealpolitikk: Kommuneplanens arealdel (digitalt)
- 18. april. Naturen på vippepunktet (Lier kulturscene)
- 3. mai. Opplæring av tillitsvalgte (digitalt)
- 8. mai. Møte med Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) om BNF
- 11. mai. CICERO-dagen
- 23. mai. Kommunens seminar om Vestre Bærum
- 5.juni. guidet SV på Fornebu for å se kyststien
- 5. juni. Befaring Tjernsmyrtjern
- 6. juni. Møte om Fornebu brygge med utbygger Selvaag
- 7. juni. Styret på befarings Kalvøya

- 19. juni. Befaring med kommunen for potensielt fjerne fyllmasser over kalkmark v. Lilleøya
- 20. juni. Befaring med SV og Rødt for kyststi Høvik-Fornebu
- 16. august. Befaring Tjernsmyrtjern
- 19. september. Befaring med planutvalget, aktivitetsområde på Bjerketun
- 27. september. NOAs by- og tettstedgruppe
- 27. september. Hvem skal passe på skogen? Seminar NMBU.
- 14. oktober. Møte med SV, innspill til budsjett og prioriteringer
- 18. oktober. FNF-kurs om kommuneplanens arealdel (digitalt)
- 19. oktober. Naturvernforbundets kurs om årsmøter og nytt medlemssystem (digitalt)
- 3. november. Møte mellom Bærum kommune og BNF
- 9. november. NOAs by- og tettstedsgruppe
- 4. desember. Oppsummeringsmøte med Bærum kommune om fremmedartsdugnaden

Styret og andre tillitsverv

Det ble avholdt 12 styremøter i 2023. Mye informasjon ble utvekslet på e-post og i SharePoint.

Styret

Leder: Kari Balke Øiseth

Nestleder: Bente Tovik

Styremedlemmer

Morten Bergan - kontaktperson til BirdLife Oslo og Akershus

Dag Evert Borud

Helga Fastrup Ervik

Helle Frodahl

Halvor Igesund

Finn Otto Kvillum

Sunniva Schjetne

Tomas Westly

Revisor: Øystein Berg

Regnskapsfører: Norges Naturvernforbund

Valgkomité

Björg Petra Brekke, leder

Knut Bjerke

Bjørn Frodahl